

ראש העין בונה הסכמות בחינוך העל יסודי

ראש העין בונה הסכמות

החינוך העל יסודי

כתיבת התוכנית: טובה בן-ארי

בניית הסכמות – תהליך של קבלת החלטות בסוגיות אסטרטגיות וערכיות בארגון הבית-ספרי.

תוכנית היוצרת אמירה עירונית- יצירת ייחודיות עירונית שבבסיסה יצירת תרבות של זכויות אדם לה שותפים: תלמידים, אנשי צוות הורים- קהילה, משרד החינוך ורשות מקומית

בונים הסכמות היא תרבות המשמשת מצפן המכוון את אנשיו לכיוון משותף, היא מעצבת מערכת של נורמות המגדירות מהם הדרכים הראויות להתנהגות בין אישית בכל מקום, תוך יכולת לאתר את הצרכים של הקהילה הרחבה, לצייד את הילדים,הגננות והמורים וכלל בני הקהילה בתחושת חשיבות ולחזות מראש את הבעיות שתעלינה ואת התגובות כלפיהן.הזכויות (של התלמידים,המורים וההורים) הם החומר והלבנים שמהם בנויים כל הדיונים במפגשי ההסכמות בחיי היום יום במוסדות החינוך.בונים הסכמות מהווה תהליך של כניסה למערכות אנושיות, איסוף מידע ע"מ לבנות ביחד הבנות של המערכת על ידי חברה. מטרת התהליך הארגוני היא לקבוע, על סמך ההסכמות המשותפות את המערכת הניהולית תוך התחשבות אמיתית בכל הפרטים בה, בקבוצות, בצד בניית תהליך של קודים ערכיים שיובילו ללמידה משמעותית, אמפתיה וכבוד בין השותפים. קביעת קודים התנהגותיים של השותפים לתהליך ומוסכמים עליהם היא הדרך בה תתאפשר מתן זכויות לגיטימית לכל האנשים בסביבות ביה"ס. התהליך מתבסס על אמנת זכויות הילד המקדמת שיח רב תרבותי בין השותפים לחינוך הדור הצעיר, המכיר ביכולתם של אנשי הקהילה והארגון לקחת חלק ביישום זכויות כל אדם בקהילה, לרבות זכויות התלמידים וביישוב מחלוקותיהם בעצמם.

תהליך "בונים הסכמות" הוא תנאי דמוקרטי לקיומו של כל הסדר, מושתת על מעגלי הידברות בין כל הקבוצות המכילות את המוסד החינוכי, כאשר אמון, אחריות הדדית, נתינה וזכויות אדם הם הגורמים המאחדים אותם, כאשר שימת הדגש עלה רווחה הרגשית של כל השותפים בקהילת המוסד החינוכי (תלמידים, הורים, מורים,גננות,קהילה כאחד), מאחר והמוסד החינוכי מפגיש "שונים" בתחומי עניין משותפים, ומכבד את כל זכויותיהם של חברי קהילת המוסד החינוכי.

בונים הסכמות הוא תהליך של כניסה למערכות אנושיות שלא בהכרח רוצות לחוות ניסיונות חיים בצוותא, איסוף מידע תקף על החוויות של האנשים במערכת, מתן משוב למערכת אודות המידע שנאסף, על מנת להגביר את ההבנה של המערכת על ידי חברה. מטרת התהליך הארגוני היא לקבוע, על סמך ההבנה המשותפת את המערכת הניהולית והתחשבות אמיתית לכל הפרטים בה, לקבוצות, תוך בנייה בתהליך קודים ערכיים שיובילו ללמידה משמעותית, אמפתיה וכבוד ביניהם.

זאת בעזרת ליווי מקצועי ומסגרת עבודה מוגדרת ברמת כל בית ספר וברמה יישובית.

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
הפיקוח ליישום חוק זכויות התלמיד

להלן פירוט מיקוד הלמידה היישובי בראש העין בחינוך העל יסודי לצוותי חינוך, הורים ותלמידים:

מטרות	אוכלוסיות היעד	דרכי הפעולה	מדדי הצלחה
הכרת מקורות התוקף הערכי והמשפטי של זכויות בכלל וזכויות תלמידים בפרט.	חט"ב "גוונים" – הורים	יצירת מבנים של שתוף פעולה בגובה העיניים.	מורים ילמדו את מקורות התוקף הערכי, המוסרי והחוקי של זכויות תלמידים.
גיבוש תפיסה חינוכית	תלמידי	התהליך מורכב ממספר קבוצות אינטרס.	העלאת מודעות לזכויות ואחריות בקרב מורים ומנהלים
העמקת הקונצנזוס המקצועי והחברתי	מורי	ההחלטות מתקבלות בקונצנזוס מלא ונשמרים בו כללים מוסכמים של הדברות.	
העלאת מודעות לזכויות ואחריות	חט"ב "היובל" – הורים	השתלמות מנהלים, מורים	
פיתוח עקרונות פעולה לשיתוף תלמידים בתכנון ובצוע בחייהם	תלמידי	למדריכים ורכזים הכרות עם חוק זכויות תלמיד, חוקי חינוך, חוזרי מנכ"ל וחוקי המדינה	מורים יחלקו לתלמידים ולהורים את חוק זכויות התלמיד והתקנות לו, ויסבירו אותם.
פיתוח והטמעת כלים להידברות ארגונית שיטתית בין מבוגרים לצעירים	חט"ע "בגין" – הורים	השתלמויות ממוקדות בשפה הגישורית לכל קבוצות האינטרס.	מנהלים קשובים יותר לצרכי המורים וההורים
עקרונות במימוש הוגנות בתנאים של טיפוח שונות.	מורי	בנוסף, תתקיים בשנה"ל הבאה השתלמויות ממוקדות בבית יציב, כל מורה בתהליך ילמד משך שלושה ימים מרוכזים שם.	מנהיגות בית ספרית של מורים ותלמידים תקדם שיח בית ספרי אודות זכויות תלמידים ע"פ חוק זכויות התלמיד וחוזרי מנכ"ל
פיתוח מבנים שמשלבים זכויות ואחריות	מנהיגות תלמידים יישובית	בניית מעגלי שיח מעורבים בכל בית ספר – לבניית הסכמות על נוהלי בית הספר	מימוש חירויות התלמיד תוך קביעת גבולות ברורים
		תלמידים ייזמו פעולות יישוביות להטמעת זכויותיהם	התלמידים ידעו מה הם זכויותיהם

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
הפיקוח ליישום חוק זכויות התלמיד

התלמידים ילמדו בתכני לימוד דילמות העוסקות במעמדו של הילד בחברה ובקהילה 100% ממורי ביה"ס ישתתפו בהשתלמות לרכישת כלים ומיומנויות. הצוות החינוכי יבנו מבני שיח בית ספריים כמענה למצוקת תלמידים, תהיה נגישות וזמינות לכל תלמיד או הורה. הנהלת בית הספר תיצור עם ההורים, התלמידים והמורים, מבנים בהם התלמידים שותפים מלאים בקבלת החלטות ההנהלה וצוות המורים יפתחו מבנים להליך הוגן בבי"ס יצירת קבוצת עבודה משותפת וקבועה של הורים תלמידים והורים שנפגשת אחת לחודש ודנה במחלוקות העולות	יישובי- התלמידים, ההורים, המורים, פיקוח והדרכה יקיימו יומיים יישוביים בשנה שיח דילמות, ההסכמות יפורסמו לכל קהילות בית הספר *ייערך שבוע זכויות הילד ביישוב בו יקוימו ימי דיונים בעקבות צפייה בסרטים, לימוד טקסטים בשפות שונות בהדגש לסביבת חיי הלומדים בגישה רב תרבותיות. יקוימו ימים ייחודיים לאורך השנה בהם יודגשו ערכים מרכזיים נובמבר - יום זכויות הילד דצמבר- יום זכויות הילד הנכה יום זכויות האדם ינואר- אנטישמיות אפריל- חג החירות מאי- יום העצמאות תוקם מנהיגות יישובית המורכבת : פיקוח, הדרכה, רשות, מורות, מנהלים והורים לקביעת קודים יישוביים, תופק תוכנית לימודים בית ספרית כבסיסי למידה והטמעה לשנתיים מידי שנה יופק דוח שנתי של כל בית ספר, יחד עם מצגת המציגה את תהליכי הלמידה	יצירת סביבה לימודית שוויונית שיש בה מקום לכל אחד, יש בה מסגרות להבעת דעה ושכל אחד ראוי להישמע. פיתוח כלים דיאלוגיים להטמעת מערכת התנהגותית – עד אחרון המורים, עד אחרון התלמידים יצירת תרבות ארגונית המטפחת אכפתיות מחויבות ואחריותיות אישית חברתית ולאומוית. קביעת ערכים מוסכמים ונוהלים בשפה אחידה בבית, בביה"ס ובקהילה המוסכמים על באי ביה"ס זיהוי הצרכים הייחודיים של כל קבוצה- הורים, תלמידים, מורים ונציגי הקהילה. וכן זיהוי הצרכים המשותפים.
--	--	---

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
הפיקוח ליישום חוק זכויות התלמיד

מנ השטח, ההסכמות במפגשים אלו יפורסמו לתגובתם של באי ביה"ס וישונו בהתאם. מנהיגות תלמידים יישובית תיזום פעולות בבתי הספר יחד עם הרשות המקומית ובמימונה להטמעת זכויות התלמיד : בניית תקנון בית ספרי בו רשומות מערך הזכויות ומערך תחומי האחריות של התלמידים, ההורים והמורים. הקמת ועדה לקידום מעמד הילד ברשות המקומית יצירת קוד אתי עירוני. שיפור האקלים בביה"ס.	של כל קבוצות המשתתפים, תפוקות ושינויים באורח החיים הבית ספרי ייחודי לתהליך : *יחד עם המורות לספרות והבעה ולקראת תחילת שנה"ל הבאה תופק חוברת בה יכתבו תלמידים סיפורים אישיים "פנימה"- אודות מחשבותיהם במימוש זכויותיהם האישיות, החברתיות והקהילתיות	יידוע ובירור מקומם האזרחי של התלמידים (כיתות י') קידום זכויות התלמידים כחלק מתפיסה חינוכית. פיתוח אקלים בית ספרי סובלני ושיתופי כתפיסת עולם וככלי מעשי. בניית רצפים מקצועיים בהובלת מהלכים פדגוגיים בין בתי"ס
--	---	---

[לצפייה במצגת זכויות בהסכמות בראש העין](#)